

Biblaquae

TEXT > MARTÍ BOSCH I FARRERÓ

AFORISMES:

Si en l'anterior AQUAE dèiem que els aforismes d'en Josep FUSTER podien ser desenganyats o irònics i sovint voregen el cinisme, en el cas d'en Josep PLA crec que podem deixar de banda el «desenganyats»

Josep PLA:

L'amor és una tendència molt forta, però de vegades és relativa.

Puja i baixa. Josep PLA.

El sentit de la vista es troba en la base de l'erotisme. Josep PLA.

L'amor físic és l'única forma de la fatiga que fa dormir. Dormir és importantíssim. Josep PLA.

REFRANYS:

Vinculats als fenòmens atmosfèrics i que malauradament aquest any sembla que no podrem utilitzar gaire.

L'arc de Sant Martí al matí, la pluja és aquí. L'arc de Sant Martí a la tarda, la pluja ja és passada.

Pluja petita enganya als pastors i quan ve el vespre, enganya a tots.

Quan al cel hi ha cabretes, a terra hi ha bassetes. O bé: hi ha pastetes.

En Joan i La Mongetera

Aquesta vegada hem escollit un relat de James Finn Garner que fa part d'una tria publicada sota el títol de: *Contes per a nens i nenes políticament correctes*, editada per Quaders Crema. La traducció va anar a curar de Quim Monzó i Maria Roura.

Val a dir que la seva publicació el 1995 i la utilització d'un llenguatge «políticament correcte» tan el sentit de gènere com en l'econòmic, recent i nou en alguns casos, pot donar lloc a alguna paraula que actualment té un ús escàs, i tal vegada, en algun cas, no normatiu.

Sorpren la inventiva de l'autor per adaptar, als paràmetres esmentats,

els contes més clàssics del repartiment infantil en aquell llunyà 1995. I així mateix, s'ha d'estimar el treball dels traductors que degueren tenir una bona feinada per trobar el llenguatge més adequat.

--

Això era i no era un noi que es deia Joan i que vivia en una masia amb sa mare, del tot exclosos dels cercles habituals de l'activitat econòmica. Aquesta realitat cruel els mantenia en una misèria tal, que un dia la mare va dir a en Joan que portés la vaca de la família a mercat i la venqués pel que en pogués treure.

Tant es valien els milers de litres de llet que li havien robat a la vaca! Tant es valien les hores de goig que la companyia animal bovina els havia proporcionat! Ni els fems que li havien pres per adobar l'hort! En aquell moment, per mare i fil, la vaca no era sinó una propietat privada més. En Joan, que encara no s'havia adonat que els animals no humans tenen tants drets com els animals humans – si només –, va fer el que sa mare li deia.

Pel camí cap a ciutat, en Joan va trobar una vella bruixota vegetariana, que va advertir en Joan dels perjudicis de menjar carn i productes làctics.

- No, no me la menjaré pas, aquesta vaca –va dir en Joan -. La porto a mercat per vendre-la.

- Però ¿no veus que així no fas més que perpetuar el mite cultural de la vedella, que ignora l'impacte negatiu que la indústria càrnia té en l'ecologia, i els problemes socials i de salut que el consum de carn comporta? Potser ets massa simple per entendre el que dic, noi. ¿Saps què farem? Et canvio la vaca per aquestes tres mongetes màgiques, que tenen tantes proteïnes com tota la vaca sencera, però sense gens de greix ni de sal.

En Joan es va avenir al tracte i se'n

va tornar cap a casa amb les mongetes, ben content. Quan va explicar el tracte que havia fet, la mare es va enfadar moltíssim. Sempre havia pensat que el seu fill era d'una mena de pensament diguem-ne conceptual més que no pas lineal, però ara es va convèncer que es tractava clarament d'un cas d'incapacitat mental pura. Enrabiada, va prendre-li les tres mongetes i les va llençar per la finestra. Aquell mateix dia al vespre va assistir per primer cop a una sessió de teràpia de grup de Mares d'Infants Infants.

L'endemà al matí, en Joan va treure el cap per la finestra a veure si el sol havia tornat a sortir per l'est (començava a detectar-ne una pauta de comportament). Però, sota la finestra, de les mongetes n'havia sortit una mongetera immensa que s'enfilava fins més amunt dels núvols. Com que ja no tenia vaca per munyir al matí, es va enfilat per la mongetera cap al cel.

Dalt de tot, damunt dels núvols, va trobar-hi un castell ben gran. No és tan sols que fos gran sinó que era construït a escala superior a l'habitual, com si fos la casa d'algú com, per exemple, un gegant. En Joan va entrar al castell i va sentir una música bellíssima que surava per l'aire. Va seguir-la fins que va trobar d'on venia: d'una arpa daurada que feia música sense que ningú la toqués. Al costat de l'arpa autorealitzada hi havia una gallina, asseguda en una pila d'ous d'or.

La perspectiva d'aconseguir fàcilment riquesa i diversió despreocupada va atreure la sensibilitat burgesa d'en Joan, que va arregar arpa i gallina i va córrer cap a la porta principal.

Va sentir unes passes de tro i una veu de bram que deia:

- El gegant del pi Està molt pel reciclatge. El gegant del pi Té una bici i un pingüí.

El gegant de la ciutat

Viu de ple l'ecologia.

El gegant de la ciutat

Viu la solidaritat.

Desafortunadament, en Joan estava massa encegat per l'ambició per acceptar l'oferta d'intercanvi cultural que li plantejava el gegant. “És una trampa”, VA PENSAR. “I, A MÉS, ¿QUÈ HI FA UN GEGANT, AMB AQUESTES COSES TAN fines i delicades? Segur que les ha robades d'algun altre lloc, o sigui que tinc tot el dret de prendre'ls-hi.” Les seves frenètiques autojustificacions –remarcables venint d'algú amb uns recursos mentals dels quals s'exigia tant- revelaven una insensibilitat terrible cap als drets personals i inalienables del gegant. Era clar que en Joan era un estaturista a ultrança, convençut que tots els gegants eren barroers. Intel·lectualment impedits i, doncs, explotables.

Quan el gegant veure en Joan amb l'arpa màgica i la gallina, li va preguntar:

- ¿Per què t'emportes les me-

ves coses?

En Joan sabia que no podia pas córrer més de pressa que el gegant, de manera que va haver de pensar ràpidament. Li va sortir així:

- No me les emporto pas, amic meu. Només vull posar-les sota la meua supervisió, per tal que siguin correctament gestionades i se'n pugui treure el màxim rendiment. Perdona la meua franquesa, però és que vosaltres, els gegants, sou massa simples mentalment i no sabeu administrar com cal els vostres recursos. No faig més que preocupar-me pels teus interessos. Ja ho trobarem.

En Joan va aguantar la respiració mentre calculava si aquella catxa que s'acabava de marcar li salvaria la pell. El gegant va sospirar profundament i va dir:

- Sí, tens raó. Els gegants fem servir els nostres recursos de manera irracional. Fixa-t'hi: ni tan sols podem descobrir una mongetera nova sense que el fet ens exciti tant que la grapegem fins al punt d'aca-

bar arrencant-la, pobra planta!

A en Joan se li va encongir el cor. Es va girar i va mirar cap a fora per la porta del castell. Efectivament, el gegant s'havia carregat la mongetera. En Joan es va espantar i es va posar a cridar:

- Ara estic atrapat, aquí als núvols, amb tu, per sempre més!

El gegant li va dir:

- No pateixis, petit amic meu. Aquí dalt som vegetarians estrictes i mai ens falten les mongetes per menjar. A més, no hi seràs pas sol. N'hi ha hagut tretze abans que tu, de persones masculines de la teva mida, que han pujat per una mongetera per fer-nos una visita i s'hi ha quedat.

De manera que en Joan es va resignar al seu destí com a membre de la comuna del núvol dels gegants. No va enyorar gaire sa mare ni la masia, perquè allà dalt del cel hi havia menys feina i menjar de sobres. I de mica en mica va anar aprenent a no jutjar la gent per la seva mida, tret dels que eren més baixos que ell.

